

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Ректор КНУБА

_____ Петро КУЛІКОВ

"__" _____ 2023 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАВЧАЛЬНУ ЛАБОРАТОРІЮ
ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І
ТЕХНОЛОГІЙ**

**КАФЕДРИ
ГЕОІНФОРМАТИКИ І ФОТОГРАММЕТРІЇ**

**Київського національного університету
будівництва і архітектури**

Київ - 2023

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Навчальна лабораторія Геоінформаційних систем і технологій кафедри Геоінформатики і фотограмметрії (в подальшому — навчальна лабораторія) є структурним навчальним підрозділом університету без права юридичної особи, забезпечує організацію та проведення лабораторних і практичних занять. Під час яких студенти під керівництвом викладача проводять чи спостерігають як проводить завідувач лабораторії досліди, з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень навчальних дисципліни, закріплених за кафедрою Геоінформатики і фотограмметрії, набувають практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, вимірювальною апаратурою, методикою експериментальних досліджень сфері використання геоінформаційних систем і технологій у всіх сферах економіки і оборони країни, розвитку державних кадастрів, моніторингових систем, розвитку національної інфраструктури геопросторових даних, топографічного картографування тощо.

1.2. Навчальна лабораторія підпорядкована завідувачу кафедри Геоінформатики і фотограмметрії.

1.3. У своїй діяльності навчальна лабораторія керується нормативно-правовими актами України в галузі науки та освіти, Статутом університету, наказами, розпорядженнями ректора, положенням про факультет Геоінформаційних систем і управління територіями, положенням про кафедру та даним положенням.

1.4. Положення про навчальну лабораторію розглядається на засіданні кафедри та затверджується ректором університету. Зміни до положення вносяться у такому ж порядку.

2. ЗАВДАННЯ

Навчальна лабораторія створена з метою якісної підготовки студентів за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальностями: 193 «Геодезія та землеустрій» спеціалізації «Геоінформаційні системи і технології», 242 «Туризм»; другим

(магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальностями: 193 «Геодезія та землеустрій» спеціалізації «Геоінформаційні системи і технології», 242 «Туризм»; третім (освітньо-науковим/освітньо-творчим) рівнем вищої освіти підготовка докторів філософії спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» та ін. спеціальностей, визначених Міністерством освіти і науки України.

Лабораторія може використовуватися для проведення науково-дослідницької діяльності (експериментально-аналітичних досліджень в сфері використання геоінформаційних систем і технологій у всіх сферах економіки і оборони країни, розвитку державних кадастрів, моніторингових систем, розвитку національної інфраструктури геопросторових даних, топографічного картографування тощо.

Наукова діяльність лабораторій може бути спрямована на:

1) реалізацію програм щодо розвитку державних кадастрів, моніторингових систем, розвитку національної інфраструктури геопросторових даних, топографічного картографування тощо;

2) забезпечення умов успішної адаптації нових експериментальних програм, технологій та ін. в навчальному процесі;

3) надання практичної допомоги педагогічним працівникам у розробці та проведенні індивідуальних та експериментальних робіт;

4) удосконалення методичної роботи при наданні освітніх послуг;

5) на розробку програм для моделювання навчального процесу;

На базі лабораторій можуть:

1) виконуватись науково-дослідні, дослідно-конструкторські, дослідно-технологічні, спеціальні роботи у сфері використання геоінформаційних систем і технологій у всіх сферах економіки і оборони країни, розвитку державних кадастрів, моніторингових систем, розвитку національної інфраструктури геопросторових даних, топографічного картографування тощо;

2) створюватись науково-координаційні ради для обговорення до затвердження отриманих наукових результатів.

2.1. Основними завданнями навчальної лабораторії є:

2.1.1. Проведення лабораторних та практичних занять на високому науковому, методичному і технічному рівні відповідно до чинних навчальних і робочих програм, методичних рекомендацій. Для студентів факультету геоінформаційних технологій в навчальній лабораторії проводяться лабораторні та практичні заняття з таких дисциплін:

Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій» спеціалізація «Геоінформаційні системи і технології» на рівні «Бакалавр»:

Інформатика і програмування

Основи картографії

Основи геоінформатики

Основи баз даних

Інструментальні ГІС

Математичні методи і моделі

Практикум з ГІС

Прикладне програмування в ГІС

WEB – картографування

Інфраструктура просторових даних

Спеціальність 242 «Туризм» спеціалізація «Туризм» на рівні «Бакалавр»:

Інформатика і програмування

Інформаційні системи і технології

Картографія

Геоінформаційні методи в туризмі

Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій» спеціалізація «Землеустрій і кадастр» на рівні «Бакалавр»:

Інформатика і програмування

Основи картографії

Основи геоінформатики

Математичні методи і моделі

Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій» спеціалізація «Геодезія» на рівні «Магістр»:

Бази геопросторових даних частина 1

ГІС в кадастрових системах

**Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій» спеціалізація
«Геоінформаційні системи і технології» на рівні «Магістр»:**

Геоінформаційний моніторинг

Бази геопросторових даних частина 1

Бази геопросторових даних частина 2

Геопросторовий аналіз

Нормативне забезпечення геоінформаційної діяльності

3D ГІС

Планування та управління ГІС проектами

ГІС в кадастрових системах

ГІС в містобудуванні

**Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій» спеціалізація
«Землеустрій і кадастр» на рівні «Магістр»:**

Бази геопросторових даних.

2.1.2. Забезпечення студентів робочими місцями, укомплектованими сучасним обладнанням, методичною та додатковою літературою;

2.1.3. Систематичне оновлення та удосконалення навчально-лабораторної бази, технічних засобів навчання. Створення на робочих місцях безпечних умов праці відповідно до вимог чинного законодавства;

2.1.4. Проведення передбачених чинними законодавчими і нормативними актами інструктажів з охорони праці;

2.1.5. Збереження матеріальних цінностей університету.

3. СТРУКТУРА

3.1. Згідно штатного розкладу до складу навчально-допоміжного персоналу лабораторії входить завідувач лабораторії.

3.2. Безпосереднє керівництво навчальною лабораторією здійснює завідувач лабораторії відповідно до посадових обов'язків.

3.3. Керівник несе особисту відповідальність за роботу навчальної лабораторії. Функції керівника та співробітників підрозділу визначаються їх посадовими інструкціями.

3.4 Керівник несе особисту відповідальність за упорядкування, зберігання й використання навчально-наочних посібників, обладнання та інших матеріальних цінностей.

3.5. До обов'язків керівника лабораторії входять:

- забезпечення якісних умов для проведення лабораторних та практичних занять;
- сприяння оновленню та вдосконаленню матеріальної бази лабораторії;
- забезпечення дотримання правил охорони праці, чистоти і порядку;
- ведення обліку та списання обладнання і матеріалів;
- проведення зі студентами та працівниками первинного, повторного і позапланового інструктажів з охорони праці, протипожежної безпеки та безпеки життєдіяльності з реєстрацією у спеціальному журналі;
- забезпечення учбового процесу;
- допомога викладачам в організації та проведенні лабораторних занять;
- утримання навчального обладнання в робочому стані і забезпечення безпеки під час виконання студентами лабораторних і практичних робіт;
- систематичне вдосконалення своїх знань, умінь і навичок із забезпечення виконання лабораторних і практичних робіт відповідних навчальних дисциплін, охорони праці, протипожежної безпеки, правил санітарії;
- забезпечення ремонту, наладки приладів, устаткування, інвентарю, які використовуються в навчальному процесі та науковій роботі кафедри;
- контроль електрозахисту та заземлення приладів в приміщеннях кафедри.

3.6. Обговорення питань, що стосується діяльності навчальної лабораторії, проводиться на засіданні кафедри під головуванням її завідувача.

4. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛАБОРАТОРІЇ

4.1. Навчальна лабораторія розміщується в приміщенні №218, 229 на закріпленій нею площі **62,90 м²**.

№ кімнати	Назва приміщення	Площа, м ²	Кількість посадочних місць	Які види робіт проводяться
1	2	3	4	5
218	Лабораторія Геоінформаційних систем і технологій кафедри Геоінформатики і фотограмметрії	49	26	Лабораторні, науково-дослідні, лекції, практичні, консультації, екзамени
229	Лабораторія Геоінформаційних систем і технологій кафедри Геоінформатики і фотограмметрії	50	30	Лабораторні, науково-дослідні, лекції, практичні, консультації, екзамени

4.2. Обладнання:

Н/п	Найменування обладнання	Вид робіт	Рік випуску	№ кім
1	Мультимедійний проектор EPSON EB-X400			229
2	Мультимедійний проектор EPSON EB-1775W			218
3	Персональний комп'ютер Dell Optiplex 9020 (системний блок, монітор, мишка, клавіатура), 18 шт.			229
4	Персональний комп'ютер Dell			218

	Optiplex 755 (системний блок, монітор, мишка, клавіатура), 14 шт.			
5	Проекційний екран ELIT SCREENS		01/04/2012	229
6	Персональний комп'ютер на базі AMD FX-4320/ монітор Acer			218

А також програмне забезпечення:

ArcGIS (ArcMap), Digitals, AutoCAD, QGIS, PostgreSQL/PostGIS тощо.

4.3. Приміщення лабораторій мають природне та штучне освітлення, світлі, теплі і сухі. Колір, фарбування стін, обладнання, інструментів підібрано відповідно до вимог ергономіки, з використанням сигнальних кольорів і законів безпеки.

4.4. Комплектація лабораторії здійснюється відповідно до завдань її діяльності обладнанням, навчальними посібниками, технічними засобами навчання, обладнанням загального призначення для навчальних закладів та спеціальним обладнанням для виконання лабораторних робіт.

4.5. Меблі розміщені в приміщеннях відповідно до вимог ДБН В.2 2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів» (в ред. Зміни N91, чинної від 01.04.2005, Зміни №2, чинної від 01.10 2008, Зміни №3, чинної з 1 липня 2012 року).

4.6. Робочі місця викладачів обладнані необхідним демонстраційним матеріалом (таблиці, плакати, тощо) та аудиторною дошкою, пристосуваннями для використання технічних засобів навчання.

4.7. Лабораторне приміщення обладнане шафами для збереження приладів, матеріалів, інструментів та навчально-наочного обладнання.

4.8. Навчальна лабораторія забезпечується:

- інструкціями з охорони праці та пожежної безпеки;
- первинними засобами пожежогасіння відповідно до Правил пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України НАПБВО 050-98/920.

4.9. Навчально-методичне забезпечення лабораторій складається з:

- планів проведення лабораторних і практичних занять;

- методичних вказівок для виконання лабораторно-практичних робіт, дослідів, практикумів;
- навчальної (підручники, навчальні посібники), довідникової (навчально-практичні, технічні довідники) і нормативно-технічної літератури;
- інших матеріалів (стендів, плакатів, макетів тощо).

4.10. Використання приміщення лабораторій, її обладнання та навчально-методичного забезпечення в цілях, не передбачених даним Положенням, заборонено.

5. ДІЯЛЬНІСТЬ, ДОКУМЕНТАЦІЯ ТА ЗВІТНІСТЬ

5.1. Діяльність навчальної лабораторії здійснюється відповідно до розкладу занять, затвердженого на відповідний семестр навчального року у встановленому порядку.

5.2. Протягом семестру працівники навчальної лабораторії надають оперативну інформацію про свою діяльність завідувачу кафедри.

5.3. В кінці кожного семестру керівник навчальної лабораторії надає звіт завідувачу кафедри про виконану роботу та пропозиції щодо діяльності на наступний період.

5.4. Документація навчальної лабораторії з охорони праці повинна включати:

- посадові інструкції завідувача, майстра виробничого навчання, де передбачено розділ охорона праці;
- інструкції з охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності для працівників і студентів;
- журнал реєстрації інструктажів з охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності;
- паспорт санітарно-технічного стану лабораторії;
- щорічні акти-дозволи на проведення занять в лабораторіях;
- інструкції з заходів безпеки роботи на лабораторному обладнанні, вивішені біля обладнання.

5.5. Матеріальні цінності лабораторії обліковуються в інвентарному описі встановленого зразка та паспорті лабораторії (документі, який визначає основні параметри, характеризують фактичний стан і можливості виконання лабораторією основних функціональних завдань). За необхідності ведуться паспорти робочих місць.

5.6. Облік та списання морально та фізично застарілого обладнання, навчально-наочних посібників, нормативно-довідкової літератури проводяться відповідно до інструкцій, затверджених Міністерством фінансів України.

5.7. Перед початком навчального року комісією, призначено наказом ректора, проводиться огляд лабораторій з метою визначення стану готовності їх до проведення занять.

6. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ З ІНШИМИ СТРУКТУРНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ УНІВЕРСИТЕТУ ТА СТРОННІМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

6.1. Порядок співробітництва з іншими підрозділами Університету визначається Статутом КНУБА, контролюється керівництвом кафедри.

6.2. Порядок співробітництва лабораторії із сторонніми організаціями визначається наказами ректора за поданням завідувача кафедри у встановленому порядку.

З Положенням ознайомлений:

Завідувач лабораторії

Віліам РУДЬ

Завідувач кафедри Геоінформатики і
фотограмметрії д.т.н., професор

Юрій КАРПІНСЬКИЙ

ПОГОДЖЕНО:

Декан факультету ПСУТ
к.т.н., доцент

Олена НЕСТЕРЕНКО

Юрисконсульт

І.О. СЕМЕНЦОВА

